

BYGGETTAN

TEMA: Politik för oss som bygger Sverige

**”Gemenskap
viktigt för
fackligt
engagemang”**

**Lika villkor och välfärd
är viktiga frågor
inför valet**

**Demokrati
- så här funkar det**

**Vi kräver förändring
för att stoppa
kriminella byggföretag**

06

”Firman tar säkerheten på allvar”

De senaste två åren har skyddsombudet Linda Jonsson arbetat som ledande montör på bygget på Hötorgsskrapa 2 som har helrenoverats.

10 Viktiga beslut för Byggnads framtid

På Byggnads kongress i maj togs en ny vision fram för hur Byggnads ska jobba de kommande åren.

16 Alla har rätt till bra och lika villkor

Livi Paunica kommer i kontakt med många invandrare ute på byggarbetsplatserna och berättar för dem vad facket betyder.

BYGGETTAN

MEMLESTIDNING BYGKNADS
STOCKHOLM-GOTLAND

REDAKTION

Redaktör, text, foto, layout

Inger Fagerberg, tel 010-601 11 44
inger.fagerberg@byggnads.se

Ansvärlig utgivare

Tomas Kullberg
tomas.kullberg@byggnads.se

Foto omslag Malin Vinblad

Tryck Exakta Print AB, Malmö

ADRESSER

Besöksadress

Skytteholmsvägen 2, Solna
Box 1288, 171 25 Solna

Telefon 010-601 10 08

E-post stockholm-gotland@byggnads.se

Webb Byggnads.se/stockholm-gotland

Instagram @byggnads_stockholmgotland

Facebook Byggnad Stockholm-Gotland

Byggnads Medlemscenter

Telefon 010-601 10 00

Byggnads a-kassa

Telefon 010-601 18 00

Lokalkontor Gotland

Arbetarrörelsens Hus,
Stenhuggarvägen 6, 621 65 Visby
Telefon 010-601 10 08

MEDLEMSKRETSAR

Gotland, Handen, Huddinge,
Johanneshov, Nacka, Nordost,
Nordväst, Stockholm, Södertälje

BLI MEDLEM

Öppna kameran i
din mobil och rikta
den mot QR-koden.

Stockholm-Gotland

BYGKNADS

Det går alldeles för långsamt

MYNDIGHETERNA SLÅR SIG för bröstet och lovar bekämpa kriminaliteten i byggbranschen. "Mycket snack och lite verkstad" är ett gammalt uttryck som jag tycker stämmer väl in här. För mycket lite händer med de utlovade A-krimcenterna. Under tider växer skuggsamhället och kriminella byggföretag fortsätter att förstöra vår bransch. Vi i Byggnads är överens med Byggföretagen. Men för Skatteverket, Arbetsmiljöverket och Ekobrott är det mest vackra ord på möten, de verkar inte riktigt förstå den verklighet som du och jag ser.

- ✓ Vem håller i taktpinnen?
- ✓ Var är verktygen?
- ✓ Varför händer inget?

DET VERKAR FINNAS en övertro på att ID-06 håller kriminella företag borta, men det är ju vidöppet in på de stora arbetsplatserna. Huvudentreprenören måste ta ansvar för vilka som finns där, stänga grindarna och kanske införa kameraövervakning vid inpassering. De kan sätta stopp för oseriösa underentreprenörer – om de bara vill.

”Får du en dålig känsla i magen, lyssna på den.”

DU SOM ÄR medlem i Byggnads, kanske förtroendevald – kan också agera. Titta på de som arbetar runt dig, prata med dem i fikarummet. Vad har de för villkor? Jobbar de konstiga tider? Har de rätt skyddskläder? Får du en dålig känsla i magen, lyssna på den. Prata med din chef eller ring till oss på Byggnads och be oss komma ut.

EU HAR TAGIT beslut om att genomföra minimilöner. Om det blir lag slår det sönder den svenska modellen, där fackförening och arbetsgivare tillsammans sätter lönen. Med minimilöner behöver inte företag teckna kollektivavtal och utan avtal får vi som fackförening inte tillträde till arbetsplatser. Då kan djungelns lag råda utan insyn. Den fria rörligheten i EU är helig för samtliga borgerliga partier. I höst röstar du på den politik du tror är bäst för dig som byggnadsarbetare.

EFTER SOMMAREN DRAR avtalsrörelsen igång, då skickar vi ut viktig information till dig via digitala nyhetsbrev och sms. Mejladress och mobilnummer måste vara rätt i vårt medlemsregister, annars får du ingen info. Gå in på Byggnads.se, under Mina sidor, och titta vilka kontaktuppgifter vi har till dig. Där ändrar du lätt själv dina uppgifter om något är fel. Ha nu en riktigt skön sommar, så tar vi nya tag i höst!

TOMAS KULLBERG, ORDFÖRANDE
BYGGNADS STOCKHOLM-GOTLAND

Kullbergs "Rent krasst"

- 1** Vi har materialbrist i Sverige, ändå exporterar vi trä till USA och Kanada för att det är bättre betalt. Vi måste se till vår egen produktion först, innan vi exporterar. Eller vill vi att pengar ska få styra allt?
- 2** Vi måste sluta med att sälja ut allting – el, vatten, telefoni, apotek, skolor, sjukvård... Jag anser att staten, det vill säga vi gemensamt, ska äga vissa saker. Men politikerna verkar sitta handfallna medan pengarna åker rakt ner i aktieägarnas fickor.
- 3** Cementa överklagar och under tiden pågår kalkbrytningen som vanligt på Gotland. Nu får ni skärpa er och omgående börja titta på en annan lösning, i stället för att utarma Gotland. Vill vi inte att det ska finnas något kvar av ön?

Lyft för Unga Byggare att träffas igen

Casper Hedlund, Emil Bandinge och Anneli Edvardsson uppskattar gemenskapen i Unga Byggare.

Ungdomsverksamheten har tagit stryk under pandemin. Det har det blivit ändring på nu. På försommaren samlades Unga Byggare för att delta i ungdomskonferensen Knegarkalaset på Gistholmen.

BYGGNADS EGEN Ö Gistholmen i Stockholms skärgård är en riktig semesterpärla. Med varma klippor, gröna ängar och glittrande vatten vart en än tittar. Men några dagar innan midsommar lyser semesterfirarna med sin frånvaro.

Istället är det 120 unga byggare som fyller stugorna. De är här för att delta i workshops om politik, facklig aktivism och hur Byggnads påverkar i samhället. Och för att umgås och ha kul tillsammans.

– Det är första gången vi är så här många på Gistholmen. Det är roligt att det är så många som får upp ögonen för ön. Som medlemmar i

Byggnads har vi ju rabatt på stugorna och det är flera som sagt att de vill komma tillbaka med sin familj, berättar Elin Sohlin som är ordförande i Unga Byggare, Byggnads Stockholm-Gotland.

EFTER EN haltande ungdomsverksamhet på Teams är humöret bland ungdomarna på topp över att äntligen

träffas igen. Gemenskapen är viktig för det fackliga engagemang, det är alla överens om.

– Jag är här framförallt för att träffa folk som jobbar med samma sak som jag. Jag är inte så insatt i valet, men vi har precis haft en bra workshop om den politiska kartan och ideologier, säger Emil Bandinge

24, som är träarbetare på Arriba i Visby.

Emil berättar att han bestämde sig för att engagera sig fackligt, eftersom det är så få byggnadsarbetare på Gotland som engagerar sig.

– För mig är det viktigt att alla har samma rättigheter och villkor, till exempel när det gäller lön. Men det är också viktigt att vi behandlas lika. Gotland är relativt förskonat från billig arbetskraft. Men det kommer, säger han.

ANNELI EDVARDSSON, 28, som är träarbetare på Skanska i Stockholm håller med.

– Alla ska ha samma villkor och förutsättningar. Därför är arbetslivskriminaliteten en viktig fråga. Jag är skyddsombud också, så jag tycker också att säkerheten överlag är viktig, säger hon.

”För mig är det viktigt att alla har samma rättigheter och villkor, till exempel när det gäller lön.”

Över hundra unga byggnadsarbetare från hela landet medverkade på Knegarkalaset.

Anneli berättar att hon från början inte visste så mycket om vad det innebär att vara fackligt aktiv. Nu brukar hon gå på de flesta aktiviteter som Unga Byggare ordnar. Hon uppskattar nätverkandet och tycker att hon lär sig mycket

SOM FACKLIGT aktiv tjej, är det viktigt att vara en förespråkare för branschen och en förebild för andra tjejer, anser hon.

– Vi behöver fler tjejer både i branschen och i facket, säger hon.

En viktig slutsats av de olika workshopparna blir att politik och fackliga frågor hänger ihop. Ett exempel på det är lagen om anställningsskydd, LAS. En fråga som

ligger Casper Hedlund, 24, särskilt varmt om hjärtat. Till vardags jobbar han som betongarbetare på projektet Sillkajen i Kvarnholmen.

– Jag gillar inte att de fibblat med LAS. Vi behöver få Lasen tillbaka, vi ska veta att vi har en trygg anställning, säger han.

CASPER HEDLUND är kritisk till att Socialdemokraterna gått med på svagare LAS-regler i förhand-

lingar med Centerpartiet, även om han förstår varför.

– De ville undvika att ge större inflytande åt Sverigedemokraterna.

Han berättar att det är många i byggbranschen som röstar på SD. Arbetskraft som kommer från andra länder och dumpar lönerna är en del av problemet, tror han.

– Det är så lätt för Sverigedemokraterna att skylla på invandrarna för att få röster. Men i verkligheten är SD inget parti för arbetare. De röstar alltid nej till arbetarvänliga förslag. Det enda de bryr sig om är invandringen.

Som fackligt aktiv vill han försöka påverka så många möjligt att gå Byggnads egna kurser och på det viset få större politisk kunskap.

– Kurserna är jättebra med konkret fakta om vad de olika partierna står för.

Casper Hedlund berättar att han har valt att engagera sig i Unga Byggare för att han vill ha en möjlighet att påverka framtiden. Men också att gemenskapen är viktig och en bidragande orsak till att han stannar kvar.

– Jag tycker om att träffa både nya och gamla vänner. Och sen lär vi oss alltid nya saker. Jag är med i facket för att vara med och skapa en bättre morgondag. ■

Firman tar säkerheten på allvar

Just den här morgonen är Linda Jonsson arg och irriterad. Toaletterna på etableringen har blivit nedklottrade. Språket är grovt och det är fullt av teckningar av könsorgan.

– Jag har faktiskt inte varit med om något liknande förut. Jag har anmält det här, men om ingen kommer och målar över, då gör jag det själv, säger skyddsombudet Linda Jonsson.

LINDA JONSSON ÄR skyddsombud på Karlaplans plåtslageri och ska bidra till en bra arbetsmiljö. Men uppdraget var inget hon sökte. Istället var det arbetsgivaren som övertalade henne.

– De gillade att jag inte är rädd för att säga ifrån, säger hon.

Linda är utbildad svetsare i grunden och jobbar som tätskiktsmontör och takläggare. De senaste två åren har hon arbetat som ledande montör på bygget på Hötorgsgskrapa 2 som har helrenoverats. Linda och hennes kollegor på Karlaplans plåtslageri har lagt tätskikt på taket, gjort om det karaktäristiska koppertaket, satt kantplåtar i alla dörr- och fönsterpartier och tätat grunden.

BYGGARBETSPLATSEN ÄR gigantisk, fikarummen tar upp tre hela våningar i underjorden. På golvet ligger Stadiums karaktäristiska löparbanor. Linda uppskattar att det arbetar uppåt 600 personer på bygget. Bara fyra är kvinnor.

– Det är otroligt mycket folk här, vi nästan går på varandra ibland. Tidvis har det varit en utmaning att få ihop logistiken.

Nu närmar det sig slutbesiktning och det är mycket som ska klaffa. Eftersom Linda är ledande montör ringer hennes telefon i ett.

– Det är lite stressigt och det är tveksamt om det blir klart i tid, säger hon.

Att sitta i alla möten och telefonsamtal är baksidan av jobbet, menar hon. Helst skulle hon vilja vara utomhus och jobba hela tiden.

– Ja, det är ju det jag tycker är roligt.

KARLAPLANS PLÅTSLAGERI tillhör Fasadgruppen och företaget växer hela tiden. Nyligen köptes ett nytt företag upp och de är numera ett 70-tal anställda på plåtslagerifirman.

Linda Jonsson trivs med både kollegorna och arbetsgivaren som hon tycker är bra på att vårda personalen.

– De har ett generöst friskvårdsbidrag och bryr sig om hur personalen mår, på ett sätt som inte är lika vanligt på många andra firmor. Om någon blir sjukskriven är de bra på att följa upp och ta ansvar.

Att jobba med tätskikt är smutsigt och tungt. Men Linda Jonsson trivs, särskilt när hon får jobba utomhus.

”Vi borde öppna upp för lärlingar igen, så att kunskapen från den äldre generationen kan överföras på ett bättre sätt.”

Många plåtslagare är äldre och ska snart gå i pension, men det är inte tillräckligt många unga som vill bli plåtslagare längre. Linda Jonsson är orolig att viktig kunskap om hur saker görs för hand ska gå förlorad.

– Vi borde öppna upp för lärlingar igen, så att kunskapen från den äldre generationen kan överföras på ett bättre sätt. Annars kommer deras kunskap att försvinna. Men det finns ett motstånd hos arbetsgivarna eftersom vi alltid jobbar under tidspress och en lärling inte är självgående.

ARBETSGIVARE SOM tänker så förstår för sig själva, menar hon. Vore det lättare att komma in på arbetsplatserna skulle fler vilja jobba där.

– Ska man som jag arbeta med tätskikt, så finns det inte ens en utbildning att gå. Jag hört att det är en på gång i Luleå. Men mitt jobb är smutsigt och tungt, så frågan är hur många som kommer vilja gå där.

På hötorgsskrapa 2 är alla fasadplattor nu liggande. Karlslagens plåtslageri har jobbat med kantplåtarna till dörrar, fönster och glaspartier. De har även gjort om koppartaket och tätat grunden.

Linda Jonsson skulle gärna också se fler kvinnor i byggbranschen.

– Jag ser att det kommer fler, men många försvinner lika snabbt. Antingen för att det är tungt eller för att de råkar ut för något.

LINDA ÄR en engagerad person med många järn i elden. Hon sitter bland annat i kommunfullmäktige för Socialdemokraterna i Haninge. Hon har fem egna barn och ibland också jourbarn där hemma. Men när hon blev tillfrågad om att ställa upp som skyddsombud tvekade hon.

– Jag tyckte först att det var lite besvärande, men förstår varför jag fick frågan. Redan innan jag blev skyddsombud hade jag pekat på brister och uppmanat kollegor att inte jobba förrän de blivit åtgärdade, säger hon.

Det händer att folk slarvar med säkerheten, särskilt vid tidspress. Men Linda Jonsson har inga problem med att gå emellan och sätta stopp om hon tror att det är risk för olyckor.

– Vi jobbar på en bra firma, som tar säkerheten på allvar. Sen tror jag att det kan vara en fördel ibland att jag är kvinna. När jag säger ifrån upplevs det inte som ett hot på samma sätt. ■

Linda Jonsson

- ▶ **Ålder:** 46 år
- ▶ **Bor:** Haninge
- ▶ **Yrke:** Tätskiktsmontör och takläggare på Karlslagens plåtslageri
- ▶ **Fackligt uppdrag:** Skyddsombud
- ▶ **Intressen:** Mina barn, trädgård och musik
- ▶ **Något okänt:** Har pluggat juridik och rättskunskap. Tycker det är viktigt och intressant med lag och rätt.
- ▶ **Drömmer om:** Att alla ska ha samma villkor, så att ingen blir utnyttjad i arbetslivet. Tror det är bra för hela samhället.

Jag springer runt hela tiden och petar i saker och är inte rädd för att säga ifrån när något är fel, säger skyddsombudet Linda Jonsson.

Liten demokratiskola

Snart är det dags att rösta. Då väljer vi vilka som ska styra i Sveriges riksdag, regioner och kommuner.

Men vem bestämmer egentligen vad? Och vilken roll har facket? Häng med på en demokratiskola så reder vi ut vad som gäller!

Kristoffer Hernbäck är ombudsman på LO-distriktet i Stockholms län. De jobbar för att påverka politikerna i kommuner och i Region Stockholm.

DEMOKRATISKOLA

HEMMA

DEMOKRATISKOLA

VEM GÖR VAD?

✓ Riksdagen

... stiftar lagar och beslutar om statens budget. Budgeten är det som avgör hur statens pengar ska fördelas. Vilka partier och hur många från varje parti som har plats i riksdagen väljs av alla som får rösta i riksdagsvalet.

✓ Regeringen

... utses av statsministern. Regeringen tar fram förslag på nya lagar och budget som riksdagen röstar om.

✓ Regionerna

... bestämmer om sjukvård och kollektivtrafik med mera. I Sverige finns det 21 regioner.

✓ Kommunerna

... styr bland annat över skola, barnomsorg, äldreomsorg och socialtjänst. Det är också kommunen som har hand om vatten, avlopp och sophämtning och annan service där vi bor.

SÅ KAN FACKET PÅVERKA POLITIKEN

LO SAMARBETAR MED Socialdemokraterna genom så kallad facklig-politisk samverkan. Det innebär bland annat att LO stöttar partiet i samband med valrörelser och ger visst ekonomiskt stöd. LO jobbar också aktivt för att påverka politiken, så att Socialdemokraterna ska driva frågor som är viktiga för medlemmarna i förbunden.

– Vår roll är att företräda facken i regionen mot politiken, så att vi kan prata med en gemensam röst. Här jobbar vi framför allt för att påverka politikerna i kommuner och i region Stockholm, säger Kristoffer Hernbäck som är ombudsman på LO-distriktet i Stockholms län.

HAN SÄGER ATT det är i förbunden, till exempel i Byggnads, som den politiska kraften finns. Det är medlemmarna och de förtroendevalda som kan sina frågor.

Det finns tre centralorganisationer där fackförbunden i Sverige samarbetar:

- ▶ **LO för arbetare**
- ▶ **TCO för tjänstemän**
- ▶ **Saco för akademiker**

Byggnads är med i LO, som är den största centralorganisationen med 1,4 miljoner medlemmar i 14 fackförbund.

– Ju mer de gör, desto större möjlighet har vi att påverka. Ett exempel är att vi kräver att kommunerna ska kräva kollektivavtal – eller villkor i enlighet med dem – när de gör upphandlingar om exempelvis stora byggprojekt. Det är en fråga som Byggnads har drivit, säger Kristoffer Hernbäck. ■

Så här påverkar du i Byggnads

I Byggnads är det medlemmarna som styr och påverkar vad föreningen ska jobba med. Det görs på flera nivåer. Från den lokala medlemskretsen till kongressen.

Emmelie Renlund är regionsekreterare och ansvarig för den demokratiska organisationen i Byggnads Stockholm-Gotland. Emmelie har en bakgrund som snickare.

NYLIGEN VAR DET kongress. Där fattades beslut om vad Byggnads ska jobba med de kommande åren. Nu dröjer det fyra år till nästa ordinarie kongress. Men innan dess hålls det förbundsfullmäktige en gång per år. Det är det högsta beslutande forumet mellan kongresserna och de som sitter där väljs på kongressen.

Där valdes också en förbundsstyrelse som styr Byggnads mellan kongresser och förbundsfullmäktige. Varje region har en representant i förbundsstyrelsen.

DE SOM är med och röstar på kongressen kallas ombud. Antalet varierar lite, eftersom det beror på hur många medlemmar regionen har. På den här kongressen fanns det 157 ombud från hela landet.

Alla medlemmar tillhör en så kallad medlemskrets. I dag finns det ungefär 200 medlemskretsar. Varje medlemskrets tillhör någon av de elva regionerna.

I REGIONEN är det regionfullmäktige som är det högsta beslutande forumet.

I region Stockholm-Gotland har regionfullmäktige oftast tre möten per år. Enligt stadgarna ska regionen ha minst två möten per år, förklarar Emmelie Renlund, som är regionsekreterare.

– Vi har ett fullmäktige i mars, då är det årsmöte. I december är det budgetmöte, då beslutar fullmäktige hur regionens pengar ska användas det

kommande året. Och så har vi oftast ett regionfullmäktige i september.

TILL REGIONFULLMÄKTIGE utses ombud från de nio medlemskretsarna i regionen. Emmelie Renlund vill uppmana medlemmarna att engagera sig.

– Vi är ju en medlemsstyrd organisation så alla medlemmar kan vara med och påverka Byggnads. Först i kretsarna, sedan i regionfullmäktige, ifall man blivit vald dit eller har skrivit en motion. Det kan kännas svårt i början, med svåra ord och förkortningar. Men vi har utbildningar som man kan gå för att lära sig hur det fungerar. Kunskap är makt, även i facket.

”Kunskap är makt, även i facket.”

VAD ÄR EN MOTION?

En motion är förslag till kongressen, fullmäktige eller avtalsrörelsen som lämnats in av enskilda medlemmar, en krets eller region.

På kongressen eller fullmäktige röstar de om motionen. Det kan bli något av följande resultat:

✓ Bifall

... det blir som motionen föreslår.

✓ Avslag

... förslaget röstas ner.

✓ Besvarad

... ifall förbundet till exempel redan jobbar med frågan.

AVTALSRÖRELSE

Sista dag att lämna in motion till avtalsrörelsen 2023 är den 26 augusti 2022. Läs mer på sidan 19.

Här togs viktiga beslut för

Kongressgruppen från region Stockholm-Gotland bestod av 21 ombud, som var med och tog beslut på Byggnads kongress.

En ny vision för hur Byggnads ska jobba de kommande åren och stopp för att bjuda på alkohol för medlemmarnas pengar. Det är två av sakerna som bestämdes på Byggnads kongress som var i slutet av maj.

BYGGNADS KONGRESS HÖLL på i fyra dagar. Ändå upplevde en del att det var svårt att hinna med allt. Men många viktiga beslut fattades. Bland annat bestämdes inriktning, mål och vision för Byggnads på lite längre sikt, genom rapporten "Byggnads 2030".

Målen talar om hur Byggnads vill att det ska vara 2030, till exempel en schysst byggbransch och ett närvarande fackförbund.

– Det var mycket diskussioner om rapporten i förväg. Den diskuterades också på kongressen innan vi kunde besluta, men till slut blev det ett bra dokument som alla kunde stå för, säger Emmelie Renlund, delegationsledare för Byggnads Stockholm-Gotlands ombud på kongressen.

En ny förbundsstyrelse, som ska leda Byggnads de kommande fyra åren, valdes också. Förbundsordföranden Johan Lindholm valdes om.

FRÅN REGION Stockholm-Gotland deltog 21 ombud. Före kongressen hade de förberett sig tillsammans.

– Vi hade gått igenom alla motioner, diskuterat vad vi tyckte och hur vi skulle rösta. Från vår region hade vi också 55 egna motioner. Vi hade bestämt vilka som skulle gå upp i talarstolen

och i vilka frågor, så att alla kunde förbereda sig.

Det här var Emmelie Renlunds tredje kongress med Byggnads.

Och ända sedan 2014 har en sak varit extra viktig för henne.

– Det är frågan om stopp för alkohol för medlemmarnas pengar. Det är en hjärtefråga för mig.

Jag trodde inte att förslaget skulle gå igenom, det är en het fråga och de-

batten svängde flera gånger. Men till slut blev det totalt alkoholstopp för medlemmarnas pengar.

"Vi hade bestämt vilka som skulle gå upp i talarstolen och i vilka frågor, så att alla kunde förbereda sig."

Byggnads framtid

Så tyckte några ombud om kongressen

Mattias Jansson, betongarbetare på Skanska. Sammanställande i MB-gruppen Skanska Sverige och handläggare i arbetsmiljöfrågor (HAM) på Skanska.

”Det var min andra kongress och mitt intryck är att det var en fantastisk tillställning. Det är en ära att få vara med. Det enda negativa var ett lite för komprimerat schema.

Jag tycker den viktigaste framtidsfrågan för Byggnads är det som vi kallar ordning och reda på arbetsplatserna. Det handlar om att stävja kriminella byggföretag. Det är en överlevnadsfråga för branschen och i förlängningen för medlemmarna.”

Casper Hedlund, betongarbetare JM, på Sillkajen på Kvarnholmen i Nacka. Skyddsombud, Unga byggare.

”Jag är 24 år och det var första kongressen för mig. Det känns superkul att få vara med och påverka, läsa och rösta om andras motioner.

Jag gick upp i talarstolen en gång, var nog den yngsta. Jag yrkade bifall för en motion om träning på arbetstid. Det var superläskigt, en känsla jag aldrig varit med om tidigare. Först nervös och rädd och sedan glad och euforisk efteråt.

Den viktigaste frågan var den om nolltolerans för alkohol. Jag som är härute i byggboden har sett hur alkohol förstör många liv, därför känns det så coolt att vi har beslutat att aldrig köpa alkohol för medlemmarnas pengar.”

Marion Kässi, anläggare på JM entreprenad. Ledamot och vice ordförande i kretsstyrelsen i Södertälje.

”Det var väldigt spännande att se hur man debatterar. Jag hade skrivit en motion som inte kom med på kongressen, den kommer att behandlas inför avtalsrörelsen i stället. Den handlar om rörelse på arbetstid. Den viktigaste frågan för Byggnads

för framtiden är att få stopp på arbetslivskriminaliteten. Vi måste kunna ställa krav på arbetsgivarna och de som upphandlar att det ska finnas kollektivavtal. Det drabbar oss i branschen när det kommer in företag där folk jobbar dygnet runt och hela veckorna.”

Joakim Stafsudd, träarbetare och centralt huvudskyddsombud på Veidekke.

”Det här var min första kongress och det var jättekul. Jag fick gå upp i talarstolen tre gånger. Det var en utmaning men väldigt kul. Sammantaget blev det intensiva dagar och väldigt lite sömn.

En fråga som är extremt viktig, där vi tyvärr inte fick som vi ville, var att vi ville ha en rikstäckande Fair Play bygg-organisation. Här i Stockholm har Byggnads en organisation med Byggmästareföreningen, där man kan tipsa om sådant som inte går rätt till på byggen. Vi ville att det skulle bli så i hela landet, det är ju inte bara i Stockholm som problemen finns. Så det var tråkigt att vi torskade på den.” ■

”Den viktigaste frågan för Byggnads framtid är att få stopp på arbetslivskriminaliteten.”

”Det känns så coolt att vi har beslutat att aldrig köpa alkohol för medlemmarnas pengar.”

TILLSAMMANS BYGGER VI
FRAMTIDEN
BYGGNADS
KONGRESS **2022**

Byggnads kongress 2022

- ▶ Hölls 19-22 maj i Stockholm
- ▶ 157 ombud från Byggnads alla regioner deltog
- ▶ 21 ombud från region Stockholm-Gotland
- ▶ 306 motioner hade skickats in
- ▶ 55 motioner var från region Stockholm-Gotland

Byggnads 2030

På kongressen antogs rapporten *Byggnads 2030* som innehåller vision, mål och inriktning för hur Byggnads ska jobba på längre sikt.

Visionen lyder

”Med kunskap, yrkes stolthet och kamp står vi enade som en förebild för facklig organisering. Vi är starka. Vi är stolta. Vi är trygga.”

För att nå visionen finns fyra mål

- 1 En schysst byggbransch
- 2 Ett närvarande fackförbund
- 3 Starka medlemmar i en evande demokrati
- 4 Professionella och stöttande lagspelare

Elin Sohlin

- ▶ **Ålder:** 29 år
- ▶ **Bor:** Bostadsrätt i Kallhäll
- ▶ **Yrke:** Snickare
- ▶ **Fackligt uppdrag:** Ledamot i regionfullmäktige
- ▶ **Aktuell som:** Valledare för Byggnads Stockholm-Gotland och ordförande för Unga Byggare

Jesper Hansen, Casper Hedlund, Elin Sohlin och Kalle Lane på Kvarnholmen. Kalle är en av Sveriges starkaste män och både han och Casper bär kilt på jobbet.

Lika villkor och välfärden är viktigast

Det är lätt att var arg på invandrare som pressar lönerna. Vi måste lyfta arbetarna så vi alla får samma löner för lika arbete, då hamnar konflikten där den hör hemma. Det säger Elin Sohlin, valledare för Byggnads Stockholm-Gotland när hon besöker medlemmar på JM:s arbetsplats på Kvarnholmen.

ELIN SOHLIN är träarbetare, ordförande för Unga Byggare och årets valledare för Byggnads Stockholm Gotland.

– Vi kommer gärna ut och besöker medlemmarna, säger hon.

Idag ska Elin Sohlin ut till JM på Kvarnholmen och träffa stomlaget där. Hon har sällskap av Jesper Hansen från regionkontoret. De ska sprida Byggnads politiska krav inför valet och bjuda in till en frågesport. Det är en quiz med tio frågor om dagens politik.

JESPER HANSEN är ombudsman på Byggnads Stockholm Gotland. Där hjälper han medlemmarna vid konkurser och löneindrivningar.

– Det handlar bara om små skitföretag. Känns skönt att vara här på ett stort företag som fungerar bra, säger han.

Skyddsombudet Casper Hedlund kommer gående, öppnar grinden, och visar vägen längs vattnet utmed byggets bergväggar och kranar fram till byggboden. Elin och Jesper kånkar på Byggnads valbroschyrer, kakkburkar och presenter. I boden skriver vi in oss som besökare.

CASPER HEDLUND är 24 år och medlem i Unga Byggare. Han har just varit ombud på sin första fackliga kongress. Han har jobbat här hos JM på Sillkajen i två år.

– Kalla mig gråmacka, säger han när jag frågar om hans yrke.

Klockan är elva och stomlaget har rast. In i boden kommer de droppan-

des, 21 man och en kvinna, Carita Westberg, 39 år. Hon värmer sin korv stroganoff med ris i mikron, går och sätter sig på sin plats bredvid Casper Hedlund och öppnar en läskburk.

Tidigare jobbade hon på restaurang. För några år sedan såg Carita att de behövde kvinnor som lärlingar och sökte jobbet.

– Jag ville ha ledigt på röda dagar och bättre betalt. Det har jag fått. Och än så länge har jag inga skador, säger Carita.

Fast anställning på JM fick hon redan som lärling. Idag har hon 88 procent av lönen, om en månad är hon fulllärd byggare med full lön.

– Då ska jag bli medlem i Byggnads, säger hon.

“Välfärden måste bli bättre så morsan inte behöver vänta så länge på behandlingar.”

Valledare Elin Sohlin besöker JM:s arbetsplats på Kvarnholmen. Med sig har Elin ett quiz om politik, några lyckas få alla rätt medans andra fuskar och tittar i facit. Men bra diskussioner blir det.

Kalle Lane ser mycket nöjd ut när han får en kram av Carita Westberg.

Ett fall ur verkligheten

Under början av året kom Fair Play Bygg* i kontakt med tre papperslösa arbetare. Personerna berättade att de rekryterats i hemlandet med löfte om fast anställning, bostad och uppehållstillstånd i Sverige. Två av arbetarna hade bott i Sverige i tre år och den tredje i två år när Fair Play Bygg kom i kontakt med dem.

Arbetarna hade arbetat för samma företag under åren i Sverige, samtliga avlönades svart, arbetade långa timmar med bland annat asbestsanering och bilning, helt utan rätt skyddsutrustning. Vissa dagar arbetade dom tolv timmar med samma uppgift, utan längre pauser och iklädda privata kläder.

Under Fair Play Byggs granskning av företaget hittades kopplingar till ytterligare sju företag vilka samtliga misstänks kontrolleras av samma faktiske företrädare. Flertalet så kallade möjliggörare kunde knytas till företagskonstellationen, både revisorer, advokater, jurister och konkursförvaltare

I detta fallet överlämnades ärendet till: Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och Polisen.

Den misstänkta brottsligheten var: Människoexploatering, skattebrott och penningtvätt.

Under 2021 lämnade Fair Play Bygg över 249 ärenden till berörda myndigheter. Fair Play Bygg är ett samarbete mellan Byggnads Stockholm-Gotland och Byggmästareföreningen.

*** Läs mer om Fair Play Byggs verksamhet. Eller lämna ett tips, om du misstänker brottslig verksamhet i byggbranschen. Du kan vara anonym.**

Fairplaybygg.se

CARITA WESTBERG tycker att den viktigaste valfrågan är bättre villkor för lärlingar i byggbranschen.

– Det är viktigt för att få ut dem i arbetslivet, säger hon.

Hon är klar med sin lunch och fyller i quizen. När Elin går igenom svaren är det Carita och ett par till som har alla rätt. Vid ett annat långbord har de busat och kikat i facit.

Bredvid Carita sitter Joakim Nilsson, 36 år. Han är träarbetare och den andre i gruppen som har alla rätt på frågorna, utan att titta i facit.

– Den viktigaste valfrågan är att kollektivavtalet måste fortsätta gälla för alla, säger han.

– Kollektivavtalet behövs om vi ska ha våra jobb kvar. Annars tar låglönearbetarna jobben ifrån oss.

HANS KOMPIS Kristoffer Segel, 38 år, är också träarbetare, och har varit lagbas.

– Det viktigaste är att höja våra löner ovanför inflationsmålet, så att vi får råd att handla. Då drar vi upp alla andras löner, säger han.

Marko Svenström, 47 år, är betongare och lagbas.

– En del kallar mig lagperkel, skojar han.

Marko tycker att politik är viktigt.

– Valfärden är viktigast. Jag menar skolan, vården, polisen och brandkåren, säger Marko.

Han vill ge polisen ökade rättigheter, annars kan de lika gärna vara beväpnade med ärtpistoler, tycker han.

– Valfärden måste bli bättre så morsan inte behöver vänta så länge på behandlingar, säger han och lägger till att han är helt emot privatiseringen av skolan.

KALLE LANE är från Blekinge och har varit medlem i Byggnads sedan 1990.

– Invandrare är den viktigaste valfrågan. Antalet har ingen betydelse, men alla här ska ha samma villkor, säger han.

Antal, utseen-

de eller hårfärg spelar ingen roll för Kalle. Det är villkoren som är viktiga.

– De ska bara ta hit bra folk som sköter sig, folk som jobbar och klarar sig själva, säger Kalle.

MÖTET ÄR slut, priserna och kakburkarna har delats ut. Vi går på en rundvandring på bygget. Kalle Lane tar några glada skutt i vår smala bygghiss och jag drar en lättnadens suck när jag kliver ut på taket. ■

”Invandrare är den viktigaste valfrågan.

Antalet har ingen betydelse, men alla

här ska ha samma villkor.”

”Utan facket hade jag aldrig klarat det”

Efter många år med tunga jobb sade kroppen ifrån. Artrosen i höften gjorde det omöjligt att fortsätta.

Nu har Peter fått hjälp av Byggnads för att få de pengar han har rätt till.

SÅ FUNKAR ERSÄTTNINGARNA

- ▶ Du som förlorar lön på grund av arbetsskada kan ansöka om ersättning, livränta, från Försäkringskassan. Vissa krav måste vara uppfyllda innan det går att ansöka.
- ▶ Du som är under 60 år kan få mellanskillnadslivränta, som beräknas på ett särskilt sätt. Mellanskillnadslivräntan ger inte samma kompensation för utebliven inkomst som livränta.
- ▶ Ersättningen från Försäkringskassan är oftast lägre än lönen. Du som är med i facket och jobbar på företag med kollektivavtal kan söka ersättning från AFA Försäkring för att täcka mellanskillnaden.

FRÅN LÄGENHETEN PÅ tionde våningen i Stockholmsförorten kan Peter se en stor industribyggnad växa fram. Där nere jobbar arbeidskamraterna på byggföretaget som var hans arbetsgivare i tretton år.

– Jag har knallat ner någon gång, men jag springer ju inte där och slänger käft hela tiden, säger Peter.

Det har gått snart två år sedan Peter slutade. Då hade han varit sjukskriven i flera omgångar sedan 2017 och hade inte längre rätt till sjukpenning. Det som var slutet på anställningen blev början på en kamp för att få ersättning.

BESVÄREN HADE BÖRJAT några år tidigare, när Peter var 57. I dag är han 64.

– Jag började känna i ena benet att det inte stod rätt till. Jag har jobbat med grovarbete i hela mitt liv, det har blivit mycket bärande genom åren.

Värken visade sig vara artros i höften. Sjukskrivning och försök till återgång i arbete följde. Det var en väg full av fallgropar. Det onda ledde till snedbelastning och mer ont. Vid ett tillfälle ramlade han och bröt

tummen, en annan gång en tå. Men han fortsatte att jobba.

– Jag körde på och fick en del tunga arbetsuppgifter. Tänkte att jag skulle härda ut.

EFTER NÅGOT ÅR gick det inte längre. Företaget ville avsluta anställningen. Peter hade kontakt med Byggnads Stockholm-Gotland och fick nu hjälp att driva sitt ärende som arbetsskada.

En arbetsskadeutredning hos Försäkringskassan är komplicerad. Men med fackets hjälp gick det. Först fick Peter ersättning i form av livränta. Sedan hjälpte Byggnads till att söka ersättning från fackets försäkringsbolag AFA Försäkring. Där fick han först för lite pengar, men det upptäcktes av Byggnads försäkringshandläggare.

– Utan facket hade jag aldrig klarat det. Jag hade inte fått pengarna jag har rätt till. Det har varit tufft, men jag är inte den som gräver ner mig. Nu hoppas jag på en höftoperation, så jag kan bli mer aktiv igen. ■

Fotnot: Peter heter egentligen något annat.

Hallå förtroendevald!

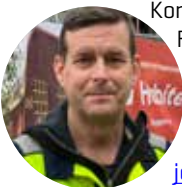

Har du nyligen blivit förtroendevald (ffv)? Då blir du kallad till kursen FFV Grund och behöver inte anmäla dig. Utbildningen ingår i ditt uppdrag.

Som fackligt förtroendevald representerar du dina arbetskamrater och Byggnads på arbetsplatsen. Det är ett viktigt uppdrag som det gäller att förvalta på bästa sätt.

Några uppgifter för dig som är ffv:

- ✓ Kontrollera att alla underentreprenörer har avtal
- ✓ Gå fackliga utbildningar
- ✓ Vara en informationskanal mellan Byggnads och arbetskamraterna
- ✓ Om du eller en arbetskamrat byter företag eller avsäger er uppdrag behöver Byggnads få reda på det

Kontakta Jens Hamedal, som är FFV-ansvarig, om du vill veta mer om att ta ett förtroendeuppdrag, eller meddela eventuella förändringar.

jens.hamedal@byggnads.se

010-601 11 40

Digital FFV-träff

Boka in 23 augusti,
kl 9.30-10.30. Inbjudan kommer.

Nu kör vi digitala möten
för förtroendevalda
varannan månad.

Diskutera med andra förtroendevalda

Gå med i vår Facebook-grupp för förtroendevalda i Byggnads Stockholm-Gotland.

Länk till gruppen: facebook.com/groups/fortroendevaldbyggnads/

Hur mår du innerst inne?

Höstens arbetsmiljövecka, som är vecka 43, handlar om psykisk hälsa. Alla skyddsombud blir kallade till en förmiddag med mer info, välj mellan 27 september, 4 oktober, 5 oktober.

Tema Psykosocial arbetsmiljö

byggnads.se/tema/psykosocial-arbetsmiljo-2022 BYGGNADS

Tema på årets
arbetsmiljövecka är
psykosocial arbetsmiljö

Text och foto: Byggnads

TRE SVARAR

Vilken fråga tycker du är viktigast i valet?

**STEFAN MÅRDH,
Träarbetare på JM**

– För mig är pensionerna den viktigaste frågan i valet. Jag vill få en schyst pension när man är klar med arbetslivet. Våra jobb är ju slitsamma, men vi hjälps åt här på bygget, så jag hoppas jag klarar att jobba tills det är dags för pension.

**JOAR BANDINGE,
Servicesnickare på
Gotlandsbyggen**

– På Gotland är bostadspolitiken en viktig fråga. Bostadsbristen på Gotland är extrem, särskilt bland unga. Fastlänningarna driver upp priserna. Vi har väldigt få kommunala bostäder och när det byggs nytt är hyrorna jättehöga. Sen är bensinpriset viktigt också. Vi är beroende av bilen på Gotland.

**JARRETH
RIHARDSSON,
servicesnickare**

– Jag brukar rösta på Socialdemokraterna, men nu när de drivit fram en Nato-ansökan vet jag inte längre. Jag tycker inte det känns bekvämt att vi ska samarbeta med Turkiet och USA. Processen gick för fort och de ignorerade en folkomröstning. Det här är den viktigaste frågan för Sverige just nu. För mig personligen är migrationspolitiken viktig. Min fru är i England och jag försöker få hit henne. Vi har ansökt om anhöriginvandring och fått veta att det kan ta 14 månader.

Text och foto: Anna Holmgren, Annette U Wallqvist

Även invandrare har rätt till bra och lika villkor

Liviu Paunica

- ▶ **Ålder:** 44 år
- ▶ **Familj:** Fru och tre barn
- ▶ **Bor:** Bostadsrätt i Nacka
- ▶ **Yrke:** Snickare
- ▶ **Aktuell som:** Projektanställd ombudsman på Byggnads Stockholm-Gotland

Många jobbar mycket längre än 40 timmar i veckan. De lyfter tungt och saknar verktyg fast det finns både kran och bra verktyg på byggena, säger Liviu Paunica.

– Många invandrare vet inte vad som gäller på jobbet. De vet inte om de har rätt betalt eller att de inte måste lyfta tungt. Jag berättar för dem vad facket betyder för oss som jobbar i byggbranschen, säger Liviu Paunica.

LIVIU PAUNICA ÄR projektanställd ett år på regionen som ombudsman för att jobba med organisering, information och rekrytering. Han kommer från Rumänien.

– Många invandrare jobbar långt under lägsta nivån i avtalet. Men alla har rätt till bra och lika villkor. Därför är det bra för oss som är invandrare att bli medlemmar i facket, säger Liviu.

Han känner väl till vardagen för invandrare hos underleverantörer i byggbranschen. Först och främst är lönen alldeles för låg för de flesta. Arbetsgivaren tar inte sällan grovt betalt för resan från hemlandet och ett enkelt boende. Sedan blir det inte mycket kvar av den låga lönen. Och arbetstiderna är alldeles för långa.

– Många jobbar mycket längre än 40 timmar i veckan. De lyfter tungt och saknar verktyg fast det finns både kran och bra verktyg på byggena, säger Liviu.

Som ombudsman på regionen besöker han arbetsplatser och informerar om facket.

– Vi frågar om de är nöjda med lönen, och om de är medlemmar i facket. Jag ber dem berätta, det är inget tjat. Några säger att de vill bli medlemmar, andra vill fundera.

EN GÅNG rekryterade han tio rumäner på samma dag.

– Jag kom till en byggarbetsplats och informerade. Då var det några rumäner som ville att jag skulle berätta mer om Byggnads. Jag förklarade allt, de fick rätt svar och de ville bli medlemmar på en gång.

Liviu upplever att han haft tur ända sedan han kom till Sverige.

Han och hans fru emigrerade till Sverige med bussarna som kör från Rumänien till Sverige.

– Skandinavien hade gott rykte och vi valde att flytta till Sverige, säger han,

Det har han inte ångrat. Familjen trivs bra här. Numera har de tre barn och de bor i en bostadsrätt i Nacka.

– Jag hade tur och fick rätt lön och rätt semester från början. Och vi fick hjälp av arbetsgivaren så vi kunde köpa vår lägenhet redan efter åtta månader i Sverige.

Liviu är snickare. Han började utbildningen 2016 och fick handled praktik på NCC.

– Jag hade tur igen. Jag fick sommarjobb på NCC, sedan provanställning och numera är jag tillsvidareanställd. ■

”Därför är det bra för oss som är invandrare att bli medlemmar i facket.”

Har du hört om Påfarten?

Bli fackligt medveten!
Få en introduktion om vad facket gör och varför det är viktigt att vara medlem.
Vi ersätter dig fullt ut med din lön för förlorad arbetsinkomst.

Vad är då Påfarten? Jo, Påfarten ger dig bättre koll på vad facket gör. Du får träffa byggnadsarbetare från olika företag. Du får veta mer om vad din medlemsavgift går till och varför. Vi diskuterar dina rättigheter och skyldigheter. Och dina förmåner.

Vår grundtanke är densamma som när Byggnads startade 1889: Tillsammans är vi starka. Tillsammans är vi stolta. Tillsammans är vi trygga.

Om vi efter en dag lyckas förmedla detta till dig så har vi kommit en bra bit på vägen!

Framtiden är du själv med och bestämmer!

Anmäl dig genom att mejla ditt namn, personnummer och mobilnummer till stgo-studier@byggnads.se

Datum för Påfarten i Solna under hösten 2022

29 augusti, 5 september, 12 september, 19 september, 26 september, 17 oktober, 31 oktober, 7 november, 14 november, 21 november, 28 november, 8 december.

Vad är det som gäller?

Vanliga frågor till Byggnads.

? Hur får jag reda på vad jag har för försäkringar?

Som medlem i Byggnads täcks du av en mängd olika försäkringar, både på och utanför jobbet.

■ Du är försäkrad genom ditt medlemskap, genom kollektivavtal och lag. Ett tips för att få koll på dina medlemsförsäkringar och din pension är att gå en försäkringskurs hos Byggnads. Nästa tillfälle är den 9 november. Mejla ditt intresse till stgo-studier@byggnads.se

? Om jag går i gymnasiet och jobbar på sommarlov, hur mycket ska jag tjäna?

Din lön beror på hur långt du har kommit i din utbildning och vilket avtal du jobbar under. Här kan du ■ läsa mer: byggnads.se/medlem/larling/ferieloner/

? Får jag lön fast jag var ledig i midsommar?

Under året har du rätt att vara ledig med betalt på vissa högtidsdagar – så kallad helglön.

■ Midsommarafton är en sådan dag som i de flesta avtal ger dig rätt till lön även om du är ledig. Läs mer om när du får helglön och inte och vad som gäller för ditt avtal byggnads.se/medlem/lon/helglon/

Vet du någon som inte är medlem?

Prata med dina arbetskamrater. Kanske de inte ens fått frågan?
Skriv in en ny medlem och få 200 kr.

[Byggnads.se](https://byggnads.se)

Du får 200 kr varje gång du värvar någon till Byggnads!

Dags för pension?

■ **Visste du att det finns en förening för pensionerade byggnadsarbetare? Den heter PRO Byggettan, läs mer om deras aktiviteter på hemsidan**

Byggnads.se/probyggettan

Utbetalningsnivå vid prestationslön

■ Parterna blir inte klara med utbetalningsnivån vid prestationslön, på grund av att Byggföretagen inte vill gå med på nya tidlöner för 2022.

Utbetalningsnivån har ingenting att göra med avtalshöjningen, utan den läggs på som en fast del för de som har en prestationslön och faller ut vid avstämning.

Fackligt möte - en rättighet

■ Enligt Utvecklingsavtalet [UVA] har alla medlemmar i Byggnads rätt att få fem timmars facklig information på betald arbetstid. Byggnads Stockholm-Gotland kan närvara på mötet och hjälpa dig att ordna lokal.

Mejla till 01mb@byggnads.se för mer information eller ring 010-601 10 08.

Rätt uppgifter?

För att du inte ska missa information från Byggnads behöver vi ha rätt kontaktuppgifter till dig.

Du kan själv ändra dem på Byggnads.se/mina-sidor

Hallå där Johan Danielsson

Låglönekonkurrens, fusk och kriminalitet ökar snabbt i byggbranschen – och kommer att bli en valfråga.

Vi frågar Johan Danielsson, bostadsminister och biträdande arbetsmarknadsminister (S), hur det kommer sig att det har blivit så här.

Varför har det blivit så här?

- Precis som flugor söker sig till skit, så är det möjligheten att tjäna pengar, som gör att detta företagande växer, säger Johan Danielsson.

- Det beror på flera saker.

- ✓ Moderaterna ökade arbetskraftsinvandringen när de satt i regeringen.
- ✓ I tio år försvårade EU för svenska fackförbund att driva fram svenska kollektivavtal i Sverige.
- ✓ Branschen styckar allt oftare upp projekt i långa led av underentreprenörer.

Vad gör du och regeringen åt saken?

- Lösningen är att ge sig på affärsmodellen.
- ✓ Det ska bli svårare att fuska.
- ✓ Det ska bli lättare att åka fast med fler och effektivare kontroller.
- ✓ Det ska bli betydligt mer kännbart att åka fast.

Vad vill socialdemokraterna göra åt arbetskraftsinvandringen och undrentreprenörerna?

- ✓ Vi vill skärpa upp arbetskraftsinvandringen. Den ska begränsas till de yrken där det råder brist på arbetskraft.
- Den offentliga upphandlingen är enorm. Den ligger på totalt 800 miljarder om året.
- ✓ Vi vill göra det enklare att utsluta fuskarna från upphandlingen.

- ✓ Vi vill begränsa antalet led av underentreprenörer.
- ✓ Vi vill öka möjligheten att kontrollera de företag som utför sina uppdrag.

Vilket stöd har ni för dessa åtgärder från andra partier?

- Ta Lex Laval som exempel. Vi socialdemokrater kämpade i tio år och vi vann. Facket har numera alltid rätt att vidta stridsåtgärder för att tvinga fram svenska kollektivavtal i Sverige.

Moderaterna vill återinföra Lex Laval.

- Det är i grunden sjukt och visar hur avgrundsdjup skillnaden är mellan partierna och vad valet står emellan, säger han.

Var står Sverigedemokraterna?

- Det finns inte en fråga där SD inte har vikt ner sig när Moderaterna kommer springande. Exempel på det är vinster i välfärden och pensionerna.

- Och SD är ett i grunden antifackligt parti. Det ska man komma ihåg i valet. ■

Johan Danielsson

- ▶ **Ålder:** 40 år
- ▶ **Familj:** Sambo och tre barn
- ▶ **Bor:** Småhus i Älvsjö
- ▶ **Intressen:** Ishockey, "har spelat i min ungdom"
- ▶ **Yrke:** EU-samordnare på LO, bostadsminister och biträdande arbetsmarknadsminister (S)

AVTAL
2023Vilka frågor ska
Byggnads driva i
avtalsrörelsen?

Under 2023 ska Byggnads fem kollektivavtal omförhandlas med löner och villkor. Vi behöver därför dina förbättringsförslag.

Dra ihop laget, diskutera och skriv en motion. Men det börjar bli bråttom – senast den 26 augusti 2022 behöver motionen lämnas på hemsidan.

Vi förtjänar bättre och säkrare arbetsplatser, och vår del av byggföretagens stora vinster. Var med och påverka!

Läs mer och lämna din motion på [Byggnads.se](https://byggnads.se)

“VI SES PÅ PRIDE”

Vi brinner för det vi gör. Vi vill att du ska känna dig tillräckligt trygg för att kunna säga ifrån om du blir diskriminerad eller ser någon annan behandlas illa. Att känna trygghet på din arbetsplats är din rättighet - oavsett vem du är, vilket uttryck du har eller var du kommer ifrån. Som medlem i Byggnads är du inte ensam. Vi ses på Pride i början av augusti!

Tomas Kullberg, ordförande Byggnads Stockholm-Gotland

Byggnads medlemscenter
har öppet i sommar

Här får du svar på frågor om löner, anställningsvillkor, arbetsmiljö, försäkringar, semester, arbetsskador med mera.

Medlemscentret är öppet alla vardagar den 27 juni-19 augusti, kl. 09.00-11.30 och 12.30-15:00.

Tel. 010-601 10 00.

Kolla om ett företag
har kollektivavtal

[Byggnads.se/
kollektivavtalskollen](https://byggnads.se/kollektivavtalskollen)

MATS HAMMARLUND DIKTAR OM...

LEDIG LÖRDAG

Ledig lördag
pension
semester
barnbidrag
och daghem
vem kom på idén
hur blev det till
om kapitalet
inte vill

Fackets möten
manifestationer
bud och krav
sköt på
om vad
demokrati och
politik
sen kunde nå

Laganda och
sammanhållning
vågde tungt
i reformerna
sen förra seklet
sluta' vara ungt

Men ledig lördag
uppkom helt till följd
av att målare
och murare
gick hem
på fredag före fem

POSTTIDNING B

Returadress:
Byggnads
Stockholm-Gotland
Box 1288
171 25 Solna

Nu fortsätter kampen – vi kräver förändring!

Den 25 maj samlades hundratals medlemmar på Mynttorget i Stockholm för att manifestera mot kriminella byggföretag. Företag som inte följer kollektivavtal, lagar och regler hotar våra jobb och de seriösa företagens existens.

- ✓ Vi kräver fler arbetsplatskontroller och straff för kriminella företag som avskräcker – ingen ska kunna smita under radarn.
- ✓ Vi kräver att skattemedel inte går rakt i fickorna på kriminella företag. Politiker måste ta ansvar för seriöst byggande.
- ✓ Vi kräver att både offentliga och andra beställare tar ansvar, begränsar antalet underentreprenörer och kontrollerar företagen.

Byggbranschen är så fruktansvärt inflammerad av de här kriminella företagen – det är ett maffiasystem.

Stefan Slottensjö, initiativtagare och förtroendevald på Skanska

Kampen mot arbetslivskriminalitet är något vi måste ta oss an tillsammans: fack, arbetsgivare, regering, enskilda medborgare. Det vi gör idag räcker inte. Regeringens budskap är glasklart – regeringen står redo att ta sin del av ansvaret.

Johan Danielsson, bostadsminister och biträdande arbetsmarknadsminister [S]

Det måste bli svårare för fuskare att ta del av offentliga kontrakt, det behöver bli lättare att upptäcka fusk vid offentlig upphandling och det behöver bli mer kännbart när man väl upptäcks med att ha fuskat i ett uppdrag.

Ida Karkkainen, civilminister [S]

